

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT TAPOLCZA ÉS VIDEKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K, félre 5 K.
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-ter sora: 1 kor na.

Megszűnt a tapolczai állami szőlőtelep. Ötven holdas fűztelep, állami faiskola, kertészet.

Ezeleőt husz esztendővel a földmivvelésügyi kormány a phylloxera által elpusztított szőlők felújítása céljából Tapolczán 44 kath. holdon szőlővesz-szótermelő és oltványtelepet létesített. A reconstrució idejében valóban szükségét pótló volt a telep létesítése, amelynek haszna az, hogy ma már nincs földmivvelő gazda, aki a szőlőtenyésztés okszerű kezelését el ne sajátította volna és alig van oly szőlőföld, amelyet fel nem ujtottak. Így a telep feladatát befejezte. A telep bérleti szerződése folyó év október havában telik le, azonban a területet ugyancsak a földmivvelésügyi kormány vette ki újabb 20 évre, de más üzem alá. A szőlőtelep helyén állami faiskola, fűztelep és a kertészet egyéb ágazatainak kultiválása lesz a jövőben. Az üzembevétel már a folyó év tavaszán megkezdődik. A terület egy részét még a tél folyamán megforgatják. Úgy a volt szőlőtelep, mint az alatta elterülő és a folyó hó 1-étől fűztelep céljaira szintén 20 évre bérbevett 50 kath. hold terület, valamint a vasúti államásra vezető ut balfelén a legutóbb épített házsor alatt elterülő és konyhakert-

szet céljaira használandó terület hivatalos átvétele folyó hó 23-án volt. A földmivvelésügyi kormány részéről dr. Tóth Jenő miniszteri osztálytanácsos, dr. Tőrek Iván miniszteri titkár és Birkás Antal állami kertész volt jelen, jelen volt továbbá Forster Elek gazdaköri elnök és Tus Antal m. kir. vincellériskolai igazgató, szőlőszeti és borászati főfelügyelő. A három terület, mintegy 105 kath hold, Birkás Antal állami kertész kezelése alatt lesz. Az üzembevétel mint említettük már a folyó év tavaszán megkezdődik, addig a jelzett területet megforgatják, amit már a jövő héten megkezdének.

A földmivvelésügyi miniszter kiküldöttei ez alkalommal értekezletet tartottak, a helybeli elemi és polgári iskolák igazgatóival a létesítendő konyhakertészeti telepen leendő gyakorlati oktatás bevezetése tárgyában.

Mi sem természetesebb, minthogy az iskolák vezetői örömmel fogadták a miniszter e jóindulatu figyelmét, annál is inkább, mert a konyhakertészkedés gyakorlati bemutatását eddig nélkülözték, már pedig jól tudjuk, hogy egyszerű gyakorlati utmutatás többet ér bármennyi elméletnél. A tervezet szerint a gyakorlati kertészkedés, ami hetenkint néhány órából állana, nem lesz ugyan kötelező a tanulókra nézve, mert csak azok vesznek részt abban, akik önként jelentkeznek, de alig hiszszük, hogy akadna tanuló, aki azon

részt venni nem óhajtana. A polgári leányiskola tanuló például a konyhakertészet sőt néha a gyümölcsfaápolás gyakorlatain részt vehetnének. Az első különösen megfelel leendő élethivatásuknak. A fiu tanulók ezzel ellenkezőleg többet foglalkoznának a gyümölcsfatenyésztéssel és ápolással, kevesebbet a konyhakertészettel.

A gyermeknek kellemes szórakozást nyújtó foglalkozás mellett bizonyára meg lesz annak lelket, erkölcsöt nemeseítő hatása is, különösen akkor, midőn, a tervezet szerint minden tanulónak lesz egy-egy kis táblácska földje, amelyen a gyakorlatát végzi és a természetményt ingyen megkapja.

A létesítendő állami faiskolában a vidékünk égalji és talaji viszonyainak megfelelő gyümölcsfákat fogják tenyészteni. Ez is nagy áldás lesz vidüinkre. Tudvalévő ugyanis, hogy vidékünk még mindig nagyon szegény a talajának megfelelő nemes gyümölcsfakban. Sokan vannak ugyan, akik egy-egy más vidéken jól tenyésző gyümölcsfajta akarnak talajukban meghonosítani, azonban ez mind haszontalan kísérletezés. Hogy hasonlattal éljünk; a forró égövi állat vagy növény a mérsékelt égalj alatt csak tengődik, vagy pedig igen rövid életű. Így van ez a gyümölcsfakkal a talaji és fekvési viszonyokat véve tekintetbe.

E telep szolgálja gyakorló helyül a község által kérelmezett kertmun-

TÁRCA.

Az ő haja.

Irtta: Nemeskéri Kiss József.

Nincs több olyan haj, mint az övé. Ki volt ő. Őszi délután méla buja visszahív a multba. Kutatok régi levelek, emlékek között. Itt egy boríték, néhány levél, meg egy hajfürt. A leveleket én irtam ő neki és visszakaptam azokért, amiket ő irt nekem. Nincs is tőle semmi emlékem, csak ez a hajfürt, meg a visszaküldött levelek. Az egyikből olvasom:

... Elérhetetlen, soha sem teljesülő vágyak ének bennem Mariska. Olykor azt hiszem, hogy megőrjít a reménytelenség, mert hiszen ilyen vágyak nem teljesülhetnek itt a földön. De mégis legjobban faj nekem, hogy maga nem lehet az enyém. Pedig ha az enyém

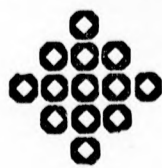
lehetne!... Az én elérhetetlen vágyaim akkor sem szállnának el. De a reménytelenségünkön való szent bubánat az én kis feleségem vigasztalásával: ez az én boldogságom titka...

Regen volt. Hosszu évek suhantak el fölöttem s én ezen az estebe hajló őszi délutánon ismét csak ő rá gondolok. Csöndesen hull az eső. Egy csöppje megül az ablakom sarkában. Ezt a csöppet nézem. A nagy fénytelen szürkeségben ki tudja mitől csillog. Csak egy eső csepp, semmi más. De ugy hasonlít a könnyesepphez, amelyben gyakran benne van egy élet, az egész világ. Ez az esőcsepp picinyke nyílás a sűrű szürke fátyolon, melyet az ősz ráterített mindenre.

Kietlen, egyhangu szürkeségen át száll vissza a lelkem egy könnyeseppig. Erre a hajfürtre hullott valaha némán, titokban és benne volt egy egész élet boldogsága. Látom, egyre nézem ezt a picinyke esőcseppet, növekedik és csodásan csillog. A kezemben

pedig itt van a selymes hajfürt. Olyan, mint volt egykor, most is szép, aranyos... nem lett olyan csunya szürke, mint az enyém. Ugy érzem, mintha most is hullana rá egy könnyesepp, a vén ember könnye. De megbocsátható, mert csodálatosan szép haja volt annak a leánynak. Finom szálai lágy harmóniában simultak egymás mellé, vagy érdekesen kuszálódtak össze, mint zivatar után itt ott a buzakalászkok. És fénylett ez a haj. Olykor úgy csillogott, mint holdsugárban a tengerszem tükre, máskor kápráztatóan ragyogott. Rejtelmes titokzatos varázsa volt. Ha csöndes sötétben homályos szobába csak egy szikrányi napsugár lopódzott az ő hajára telepedett le, bujkált az aranszálak között. Ilyenkor meg-megvillant itt-ott a haj, nemely fürt mellől bűvös láng csapott elő, mint a lidérfény az ingoványon. Még ha nem is látta valaki az ő haját, valami magnetikus erő észrevétette vele, hogy a közelében tá-

KARDOS NAGYÁRUHÁZA TAPOLCZA, Fő-tér.

Legolesőbb és legnagyobb bevásárlási forrása a vidéknek a farsangi idényre. Teljes mennyasszonyi kelengyék készen 100 koronától felfelé. * Báli és mennyasszonyi ruhák. * Valódi szepességi és rumburgi vásznak. * Damaszt asztal és ágyneműek. * Selyem és kasmir paplanok. * Hetenként csütörtökön maradék kiárusítás potom áron.

kásképző tanulóknak és talán itt nyer elhelyezést az óhajtott baromfitenyesztő telep is, ez utóbbit Tapolca nagyközség kérelmezte.

Alig van ma már néhány község a vidéken, amelyben a Tapolcavidéki Gazdakör télen át háziipari kosárkötő tanfolyamot ne rendezett volna és pedig mint az évenként Tapolczán rendezni szokott kiállítás mutatta a legszébb eredményvel. A tanfolyamon résztvevőktől viszont a községek fiatal-sága legnagyobbbrészt szintén elsajátította a kosárkötést.

A háziipari tanfolyamok rendezését dr. Darányi Ignác volt földmivelésügyi miniszter kezdte; azóta alig van az országban vidék, ahol azt sikeresen ne üznék, sőt egyes községekben épen a háziipar téli üzése teremtett a nép között jólétet, biztos megélhetést, akkor, midőn más gazdasági ágat a nép nem üzhetett.

A háziipari tanfolyamoknak kettős céljuk van. Mig egyrészt a gazda az ő gazdaságában szükséges eszközöket más munkája hiányában önmaga elkészíti, másrészt a fölösleget értékesíti, amelylyel nem egy család tartja fenn már magát télvíz idején. A háziipari tárgyak készítésének elsajátítása mellett azonban hiányzik legtöbbször az ahhoz szükséges nyersanyag. Ilyen a többi között a fűz vessző is. Ezen intentio vezette a földmivelésügyi minisztert is akkor, midőn vidékünkön a háziipar üzésének sikere egy nagyobb állami fűztelep létesítésére indította, ahol a nép közel lévén a telephez, könnyebben, olcsóbban jut a nyers anyaghoz. Ötven kath. hold fűztelep annyi anyagot fog nyújtani, ami nagy terület fűz vessző szükségletét fogja kielégíteni, de sarkalni fogja azokat is a kosárkötésre, akiknek tudásuk mellett nem volt közelebbi alkalmuk fűz vessző beszerzésére. Így alkalom nyílik vidékünkön ez ipar föllendülésére.

A Tapolcavidéki Gazdakör pedig egy háziipari tárgyakat értékesítő szövetkezetet óhajt létesíteni, így a kosarak gyorsabb és kedvezőbb értékesítést nyernek.

Az analfabéták.

A választójogi törvényjavaslatához mellékelt statisztikai táblázatok bevezetőjében egy nagyon szomorú mondat is található, amelynek kulturális jelentőségét maga a bevezető is teljesen tisztán látja. Azt mondja ugyanis ez a mondat, hogy a (24 éven felüli) magyar analfabéták száma szemben és ellentétben a nemzetiségi analfabétákkal, nem hanyatlott. Vagyis ez magyarra fordítva azt jelenti, hogy amíg az utolsó tíz esztendőben, de főképen az Andrassy-féle választói reformban, a nemzetiségek minden lehető elkövetek analfabéták csökkenésére, addig a magyar anyanyelvű analfabéták száma egyáltalában nem fogyott.

Ezzel a szomorú tényvel szemben mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy azért sem a magyar analfabéták, sem más tényezők külön-külön nem felelősek, hanem felelős azért mindenki, akinek némi köze van is a dologhoz, főleg pedig, akinek köze volt a dologhoz.

A magyar analfabéták oktatásáért évtizedeken keresztül semmi sem történt. Négy évvel ezelőtt gondoltak erre először, amikor — ezt is csak társadalmi uton — megszervezték az Országos Közművelődési Tanácsot, amely — tisztán a belső vezetés önkéntes elhatározására — a működésének sulypontját az analfabéták oktatására helyezte. Ez az intézmény ma az egyetlen, amely a magyar analfabéták oktatásával foglalkozik, s három év alatt mintegy félezer analfabétát tanított meg írni-olvasni. Hogy

nem többet, annak egyedül a pénztelenség az oka. Csak a jelen kormányzatnak jutott eszébe a Közművelődési Tanács céljairól költségvetésileg gondoskodni, egyben pedig — azzal is szolgálja a Tanács céljait, hogy választójogi törvénytervezetben (51. §.) a Közművelődési Tanács által szervezett analfabétatanfolyamokon nyert bizonyítványokat az írni olvasni tudás bizonyítékának tekinti. Ez utóbbi intézkedés remélhetőleg nagyban hozzá fog járulni ahhoz, hogy a magyar analfabéták minél tömegesebben látogassák az Országos Közművelődési Tanács teljesen ingyenes tanfolyamait. Mert sajnos, ilyen külső biztatásokra szerfölött nagy szükség van. A magyar analfabéta rendszeren indolens és hihetetlenül utilitárisztikus. Nemesak az nem csábítja a tanfolyamok látogatására, hogy ott megtanul írni-olvasni, hanem még az is hidegen hagyja, hogy a tanfolyamokon minden taneszközt ingyen kap meg. Igen gyakori eset, hogy a tanfolyam látogatásáért külön napidíjat kér, azzal érvelvén, hogy hiszen ha ő azalatt az idő alatt, amíg a tanfolyamon részt vesz, havat lapátol, vagy fát vág, megkeres néhány hatost, ki fogja neki tehát megtéríteni ezt a pénzbéli veszteséget?

Lehetetlen emiatt azonban teljesen a magyar parasztot okolni. Nálunk a közfelfogásból abszolúte hiányzik — még a félig intelligens rétegben is csak frázisként szerepel — az a tudat, hogy a tudás csakugyan ér valamit. A nép körében pedig se nem tisztelt se nem irigyelt a tanult ember. Összefügg ez a kérdés a magyar lateiner elem nyomorúságával, s összefügg a közélet nagy kulturátlanságaival is. Érthető tehát, ha a paraszt analfabéta nem nagyon töri magát a tudás után.

Azzal, hogy a választójogi törvénytervezet választói jogosultságot biztosít az analfabéta-tanfolyamot sikerrel végzetek számára nagy lépés történik ezen tanfolyamok népszerűsítése érde-

madt valami szokatlan különös ragyogás. Rá kellett pillantania, hogy azután ne tudja a tekintetét másfelé fordítani, hogy gyönyörködjen bele és hogy busan lemondóan sóhajtsa, ha eltűnt a látomás. A kígyóbüvölő szemének hatalmából volt valami ebben a hajban, mely a viselőjét nagyon ékesítette, csodálatosan megszipette.

Mi volt hát ez a haj?

A nyári nap diadalmasan letűző sugarában drágaköves, büszke korona, őszi verőfényben aranykálászából soha nem látott virágokból kötött koszorú, csillagos holdas égen glória egy csodaszép fej körül, ha pedig sötétség szállott a földre: csalogató lidércfény, bejáratatlan hosszú, uttalan pusztaságon.

Egyszer rekkenő augusztusi délután a kertre nyíló ablaknál szemben ült velem és

sok könyörgésre kibontotta a haját. Végig folyt a vállán, le a gyékén karosszék karfáján. A nyitott ablakon keresztül ráhullott a napsugár, kábultan néztem, ez a szépség elvakított. Aztán reszkető kézzel nyultam az ideális aranyátor szövetéhez. Újjaim hegyén soha nem érzett égető láz futott a szívembe, az agyamba... Szálakra szedtem a haját. Majd keresztül néztem egy-egy szálon, tudja Isten meddig. Homályosuló szemem előtt délibábos alföldi táj vonult el, aztán tarka virágos réten táncoló fátyolszerű alakokat láttam, lepkét szállni a virágra, rózsát fakadni, galambot csókolódzni almavirágos ágon, amely fölé szívárványos ég borult tiszta kék kárpíjával. Elfödtem a szemem a sűrű fonatokkal, betetemtem arcomat... Fárasztó bolyongás után sötét olajfaerdők

részegítő mélyébe tévedtem, ahonnan nincs kivezető út, csak csöndes meghalás, illatba fulva, hervadt levéltől eltakarva...

Mikor elváltunk azon a csöndes tavaszi alkonyaton, még egyszer visszapillantottam reá. Csak egy-két fürtöt láttam a bucsuzó napsugárban s néztem soká... soká. A pihenő nagyvárosra lassan ereszkedett le az éj s a nagy titokzatos sötétebből, a nap már rég letűnt, ki tudja, honnan szállt a hajára egy tündöklő büvös fénysugár... Régen volt, örökre megigézett ez a látvány. S miközben a fürtön merengtem, most is elkövetkezett az éj, kétségbeejtő gyászos feketeségben... Szorongatom e fürtöt s vádolom magamat, hogy miért nem tudtam eldöbni... miért nem tudtam feledni a Loreley haját.

TUBERIN

ÖRKÉNY=

Siessen addig, míg nem késő egészségét visszaszerezni!

Egy jelentéktelennek látszó meghűlés az összes légzőszervek legkülönbözőbb megbetegedését vonhatja maga után. Igyekezünk idejekorán elejét venni a bajnak, mert a könnyelmű elhanyagolás sokszor végzetesé válhatik. A meghűlésből eredő köhögés, rekedtség, meghűlés, nehézlégzés és a légzőszervek harutos megbetegedéseinek kitűnően bevált az orvosi előkelőségek által javasolt **TUBERIN** Mindenütt kapható. Egy üveg ára 2 korona 50 fillér egy nagy üveg ára 5 korona. Postán legkevesebb 3 üveg rendelhető meg utánvétellel az egyedüli főraktárból:

Diana-gyógyszertár, Budapest, Károly-körút 5. szám

kében. Nem ideális állapot ugyan, mert csak a hasznosság szempontja fogja az analfabétát a tanfolyamokra bírni, de végeredményében ez nem is döntő. A fontos az, hogy mindenki tanuljon meg írni-olvasni. Hogy miért tanult meg — mindegy. Még akkor is mindegy, ha az ok: a haszonlesés. Mert ne feledjük, hogy Magyarországon vagyunk, ahol a kultúra nem közzükséglet, s ahol a köz nem kényszeríti az embereket a kultúra útjaira. Itt ma még a kultúra se nem öregít, se nem eszköz. Türet, sőt hiányát soha nem érzett valami.

E sorok írója nem egyszer hallotta, amikor a falu tanítója lehetetlenül tökéletes leleménnyel biztatta az analfabétákat a tanfolyamok látogatására. S e biztatásban minden szerepelt (váltó, újságolvasás) csak éppen az nem, hogy: ha tanul, tudni fog kend. Mert ez értéktelen a paraszt előtt. Ellenben azt is hallottam, amikor egyik somogyvármegyei község tanítója utolsó argumentumul azt vágta ki az analfabéták előtt, hogy: ha megtanulnak kendtek írni-olvasni, szavazati joguk is lesz! Amire mérsékelt tetszés, dörmögés után azt kérde az egyik magyar:

— Aztán — tanító ur — mennyit fogok én akkor kapni a szavazatomért?

Ez nem anekdota, s mindenki, aki foglalkozott e kérdéssel, tudja, miféle nehézségek árán lehet csak a népet a tanfolyam látogatásokra rábírni. Tudja azt is, hogy az erdélyi oláhok között órák után pálinkát osztottak ki, csak-hogy népszerűsítsék a tanfolyamokat, s vizsgálatok helyett nagy áldomásokat csaptak oláhjaink számára.

Bármennyire erkölestelen is ez, bizonyos, hogy az analfabetizmus ellen csakis hasonló eszközökkel lehet küzdeni s azt hisszük, nem is lennének túlságosan erkölestelenek, ha gondoskodhatnánk arról, hogy a most már államilag támogatott analfabéta tanfolyamok hallgatósága pénzbeli jutalomban részesüljön. Mondjuk negyven koronát kapjon mindaz, aki sikerrel vizsgázik. Ennek volna hatása, s ettől az eszköztől nem szabad visszariadnunk, ha csakugyan fontosnak tartjuk az analfabetizmus lecsökkentését. Mert idealizmusból nem ül be a nép az iskolapadokba, de a napszámért még írni-olvasni is megtanul.

Ez így van s ezt csak a hozzá-nemértés tagadhatja.

Községi gyűlés Tapolczán.

Tapolcza nagyközség képviselőtestülete folyó hó 19-én tartott gyűlésén elutasítja, Horváth József és Margit leánya itthelyi illetőségét.

Czagányi Jenő községi végrehajtó kérelmére, lakbérét havonként előre, fizetését pedig havonként utólag utalványozza.

Kovács Mihály tűzoltó részére, míg a katonaságnál szolgál, folyósítja fizetését azzal, hogyha segítyt kap a bevonulás idejére, ez a segíty a község pénztárába visszafizetendő.

Tudomásul veszi a rendőrbiztos rész-

letes jelentését a múlt évről. — Báthori József rendőrbiztos évi fizetését 1913. évi január hó 1-től kezdődőleg 400 koronával felemeli.

Az adóösszeíró-bizottság megalakítását további rendelkezésig elhalasztja. Tudomásul veszi Rokob Kálmán bérleti szerződését.

A Máv. által elfoglalt és elfoglalható községi területek eladása ügyében addig nem határoz, míg a Máv. elfoglalt terület értékét ki nem egyenliti.

A kövezetvámszedés ügyében kívánt pótlásokat eszközli.

A földadó kataszteri íveket a jelenleg folyó telekkönyvi helyesbítések után fogja megrendelni.

Tudomásul veszi a füztelep bérletében kötött szerződés jóváhagyását.

Utalványozza a dűlütak felméréséből felmerült mérnöki költségeket.

A vágóhid építésének ügyét, az idő előrehaladottsága miatt a jövő gyűlés tárgyaúl veszi föl.

Január hó 23-án ismét gyűlést tartott a képviselőtestület, melyen községbíró indítványozza, hogy Wallner Károly volt községi pénztáros elhunyt alkalmából részvételnek jegyzőkönyvileg adjon kifejezést és a temetésen testületileg vegyen részt, amely indítványt egyhangulag elfogadták.

A megalakult egészségügyi-bizottság elnökévé Ley József prépost-plébánost, jegyzőjévé Horváth Jenő főjegyzőt választja.

Skállát Dénes mozgó-színház tulajdonos hirdetési díjat az 1913. évi 40 koronában állapítja meg.

Vizeli Rozália itthelyi illetőségét elfogadja, Károlyi Pál illetőségét pedig elutasítja.

A Balatoni Szövetség közgyűlése.

A Balatonvidék felvirágoztatását munkáló Balatoni Szövetség rendes téli közgyűlését Óvári Ferenc dr. ügyvezető elnök elnöklété mellett vasárnap tartotta meg Budapesten nagy és előkelő közönség jelenlétében. A közgyűlési jelentés részletesen kiterjeszkedett azokra a dolgokra, mikkel a szövetség céljait szolgálta. Rámutatott arra, hogy az egyesületi élet nálunk meglehetősen nehezen indul, melylyel szemben a Balatoni Szövetség minden tekintetben sikeres működéséről lehet beszámolni. Ez főként annak tulajdonítható, hogy a szövetség főként azokkal az eszmei kérdésekkel foglalkozik, miknek jelentős gyakorlati értékük is van. A szövetség kötelessége az elmúlt év folyamán több mint 600 új tag lépett be, közte az ország számos kitűnője. A ma már harmadfél ezer taglétszámmal dicsekedhető szövetség egyenlően gondozza minden balatoni fürdő érdekét, de persze több eredményt tud ott felmutatni, ahol a helyi vezetőség is segítségre van, mint ahol a fejlődés érdekeivel nem igen törődnek. A szövetség egyik legjelentősebb alkotása kétségkívül az aszófi központi villamos telep, honnét a Balaton valamennyi fürdője kaphat olcsó villamos hajtóerőt és világítást. A telep építése alatt építést zavaró dolgok fordultak elő, de a telep már tető és szerelés alatt áll s az áramszolgáltatás a legközelebbi hetekben megindul. A teleppel egyszerre más viszonyok közé kerülnek fejlődő balatoni fürdők, a legkisebb hely is megkaphatja a modern világítást és erőszolgáltatás alapfeltételeit és berendezkedhetik a fejlődés érdekében. A központi villamostelep olcsó erőszolgáltatása alapjára helyezkedve megkezdődött a munka a fontos közegészség-

ügyi berendezésekre és Siófokon javában folyik a csatornázás és vízvezeték építése.

A szövetséget számos üléseben foglalkoztatta a balatoni fürdők hitelügyének kérdése, mert egészen bizonyos, hogy a kellő anyagi alapok nélkül a balatoni fürdőket sem lehet jól berendezni. A kérdésben a kialakult vélemény az, hogy a balatoni fürdők hitelügyeinek céljaira egy külön nagy bankot, megfelelő állami garanciakkal és biztosítékokkal, kell alapítani, melynek vezetésében a szövetség legyen az irányító kéz.

Az élelmezés kérdése sok tekintetben még ma is megoldatlan és megoldatlan marad mindaddig, amíg a fogyasztók mástól várják és másnál keresik az intézkedést. Ha azonban hajlandók szervezkedni és alkalmi egyesülés vagy rendszeres szervezet útján igyekeznek a kérdést megoldani, úgy hamarosan jobb helyzet teremődik. A siófoki zöldségtermelő telep és a letolyt évben üzembe helyezett revülöpi zöldségtermelő telep kitűnő szolgáltatásokat tettek a fürdőtelepek élelmezésénél, de nagyon fontos lenne a hus, tej, baromfi és egyéb cikkek dolgában is a megfelelő intézkedéseket megtenni. A piaci drágaság oka az a rendszertelenség, mely nálunk minden kérdésben megnyilvánul. Nem igen marad más hatra, minthogy a forgalmasabb fürdőhelyeken vasarcsarnok fele intézményt kell meghonosítani. A szövetség a balatoni vendéglősök bevonásával az őszön fontos értekezletet tartott, melynek jó hatása a legközelebbi idényben már alkalmasint mutatkozni fog.

A kikötő építése, melyet a szövetség eszközölt ki, javában folyik. A fonyódi, tihanyi, balatonföldvári, revülöpi teljesen befejezve és a bogiari a betelejesítéshez közel áll. Nagy erővel folyik a siófoki kikötőmunka s megindult a balatonszemesti kikötő építése is. A többire nevezetesen a tervek. A közegészségügyi viszonyokat megjavító kulturmunkák hatalmas arányban folynak. A mocsarak lecsapolását a somogyi részen a pécsei, a zalai részen a szombathelyi kir. kulturmunkások hivatalok vezetik. A kisebb mocsarak sorsa is hamarosan eldőlt, ha az olcsó villamos hajtóerő tekintetében oda jut. A forgalmi eszközök tekintetében igazi jótékony fejlődés meg nincs. A déli vasútra vonatkozólag csak a gyorsvonatoknál van panasz, a máv. vonalánál azonban a menetrendekre is. Junius havában új hajó szolgálja már a Balaton érdekeit, melynek költségeit a szövetség eszközölte ki. Így a hajozás tekintetében jobb helyzet teremődik. A körtelefon forgalomra nincs most már egyéb panasz, minthogy keves a vonal, de ez irányban is sürgős intézkedésre van ki-látás.

A szövetség megvalósította azt a régi tervét, hogy ingyenes balatoni kalauzt ad ki 60 ezer példányban. Egyéb kiadványaival, közte képes folyóiratával előmozdította az érdeklődőket és így a Balaton megismerése mind nagyobb körökben terjed. Most van munkában a művészi balatoni plakát ügye, mely iránt a legelőkelőbb művészek érdeklődnek. Leleplezte a szövetség a revülöpi Czigány emléket és most a siófoki uttörő néhai Glatz Henrik emlékének megörökítésén fáradozik. A csobánczi kurucemlék és a balatonfüredi Szegény Szívbetegok otthona javára a szövetség külön országos gyűjtéseket indított. A mezőn dolgozó nép, a vandorló turisták és a kirándulók céljaira egymás után hozza rendbe a szövetség a szép forrásokat. Több nagyobb vendégereget irányított a Balatonnál és mintegy 20 ezerre tehető azoknak a csoportos kirándulónak a száma, melyek a szövetség irányításával és vezetésével szemlélték meg a Balatont. Tevékenykedik a szövetség a gyermeküdülők létesítésén is, mivel beigazolt dolog az, hogy a Balatonnál jobb gyermekfürdőt keresni sem lehet.

Népvédelmi célokat szolgál a balatonaracsi népház, mely szintén a szövetség kezdeményezéséből fakadt és jut kivételre. A nép gazdasági oktatását, kiképzését szolgálják a téli tanfolyamok, előadások és felolvasások. A szövetség az elmúlt tavaszon és most télen 8 háziipari tanfolyamot, 120 gazdasági és 300 felolvasást rendezett a balatonparti

községekben. Ezzel igyekeznek a nép jellemére, kedélyére, ismeretkörüre jótékonyan hatni, hogy értelmét, szorgalmát növelni lehessen. A szövetségnek 25 könyvtára működik a parti községekben, melyeket a fürdővendégek is használhatnak. A háziipari kézügyességet nemcsak megtanítani igyekeznek a szövetség, hanem a készítményeket értékesíti is. Most szervezi a kiképzett házi iparosokat és egy nagy értékesítő szövetkezet keretében igyekeznek a jelentős ügyet kivitelre juttatni. A szövetség az elmúlt évben közel ötezer fontos ügymarabot intézett el, mely igazolja egymaga is a szövetség széleskörű munkáját.

A jelentést a közgyűlésen jelenlevők élénk helyesléssel kísérték és a teljesített munkálkodás felett való elismerésként zajos tetszést nyilvánítottak és a sikeres ügyvezetésért a vezetőségnek elismerést és köszönetet szavaztak.

A szövetség élénk tevékenységére a számadatok is bizonyosággal szolgálnak. A szövetség összes bevétele a múlt évben 112879 korona 46 fillér volt, összes kiadása pedig 104764 korona 79 fillér. A szövetség tiszta vagyona készpénzben és különböző értékekben 32529 korona. A szövetség a csobáncei kurucemlék javára és a balatonfüredi Szivbeteg Otthon javára 5851 koronát kezel. A szövetség folyó évi költségeloirányzata bevételi és kiadási tételeinek összege 102357 korona, tehát a folyó évi tevékenység is nagyarányúnak ígérkezik. A közgyűlés módosította az alapszabályokat, minnek folytán a szövetség még inkább való megerősödése biztosítva van és lehetővé tétetett ezzel az is, hogy a szövetség képes folyóirata fejlesztessék. A közgyűlés több indítványt tárgyalt, melyek közül nagyobb figyelmet keltett a külföldieknek a Balatonra hozatala érdekében való tevékenység, a balatoni evezős, vitorlás sportnak nagyobb mértékben való meghonosítása. Elhatározták meg, hogy a vasúti forgalom megjavítása ügyében a megfelelő lépéseket a szövetség megteszi és odahat, hogy a jogos igények a forgalom tekintetében teljes kielégítést nyerjenek.

Közgyűlés előtt a szövetség választmánya tartott ülést, melyen a közgyűlés tárgyait beszéltek meg. Felvettek az ülésen számos új tagot. Figyelemre méltóak voltak a földművelésügyi miniszternek a balatoni zöldsejtermelő telepek fejlesztése ügyében és a kereskedelemügyi miniszternek a balatonvidéki háziipari tevékenység továbbfejlesztése ügyében való leiratai. Helyesléssel vették tudomásul, hogy a körtelefon kiépítése ügyében a miniszter további lépéseket helyez kilátásba, továbbá, hogy a balatoni kikötők felügyelősege a forrásrendezés és a szántód-tihanyi közlekedés fentartása ügyében való eljárásnál a szövetség segítségére lesz. Köszönetet mondtak a soproni kereskedelmi és iparkamarának a szövetség érdekeinek támogatásáért. Elhatározták, hogy az orvosokat megkeresik a balatoni fürdők érdekében és a megfelelő ismertetésekkel és reklámokkal arra törekszik a szövetség, hogy a lefolyt évben kissé visszaállt fürdőlátogatás minél nagyobb mértékben fokoztassék.

HÍREK.

Kinevezés. A zalavármegyei tanítók nyugdíjazásának tárgyalására alakult vegyes bizottságba az egyházmegye képviselőiként báró Hornig Károly bíboros-püspök Óeminentiája Ley József tapolczai prépost-plébánost és Csóthi Géza murakereszturi apátplébánost nevezte ki.

Halálozás. Wallner Károly Tapolca nagyközség pénztárosa f. hó 23-án reggel, 68 éves korában, hosszas betegség után elhunyt. A közbecsülésben volt pénztáros halála általános részvételt keltett Tapolczán és vidéken ahol a derék, szorgalmas öreg urat mindenki tisztelte, becsülte. Penteken délután temették el a rokonság, az ismerősök, jobarátok és tisztelői száma részvételével.

Lemondott iskolafelügyelő Margitai József, a Julián iskolák felügyelője egészségi okok miatt lemondott állásáról. Utódja Horvátország területére Simoncsics László daru-

vári igazgatótanító, Bosznia és Hercegovina területére pedig Moravetz Imre igazgatótanító lett.

Utólagos felülfizetés. Forster Elek gyulakeszi-i lakos utólag 10 koronát küldött a kath. jótékonynőgyelet tombola estéje javára, amelyért ez uton is köszönetet mond az egyesület elnöksége.

A Rákóczi Asztaltársaság. hangversenyének látogatói figyelmébe ajánljuk, hogy a mai napon tartandó hangversenyre fél 9 órára okvetlen megjelenjenek, mert a hangverseny megkezdése után az ajtókat lezárják, hogy a nyitogatással ne zavarják. Az érdeklődés oly élénk, hogy a legszebb sikerrel kecsegtet a hangverseny eredményére.

Ma községi gyűlés lesz Tapolczán délelőtt 11 órakor a következő tárgyakban: 1. Múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. Vágóhid építésében határozást. 3. Követelvám szedési jog ügyében határozat. 4. Marhaállóhely kijelölése.

A képkiallítás tombolajátékán f. hó 19-én délután öt órakor nagyszámu közönség vett részt. A kiállított kepekből Kezdi Kovács László *Vadkacsa*, Náray Aurél *Rácsos kapurácsos ablak*, Neogrady *Hazatérő leány*, Heyer Artur *Kutyája* talált vevőkre. A tombola játékon két kepet sorsoltak ki. A kórház javára a művészek 12 tombolajegyét ajándékoztak. A nehéz életviszonyok a művészet pártolásán is érezhető volt, mert a szép kiállításon nemcsak keves kepet adtak el, hanem a látogatók száma is csekély volt.

A kórházegyesület első uzsonna összejövetele a nemes cél iránt mindig nagyobb érdeklődést tanúsító hölgyközönség szép számu részvételével folyt le január hó 18-án a Tapolczai Casino helyiségében. A háziasszonyok tisztelt Berger Károlyné, Szűcs Mihályné és Weiler Kálmáné urnók töltöttek be, a háziasszonyok nyújtás, meleg fogadtatásában részesítve a vendégeket. Az összejövetel változatosságáért lapunk szerkesztője a „Szerkesztői üzenetek” címen szemelvényeket olvasott fel, Faragó Aranka urleány pedig áterzett, hatásosan előadott költemeny szavalásával nyújtott élvezetet. Vidám csevegés, kártyajáték fejezte be a nemes ügyet szolgáló nagyobb pártolást érdemlő összejövetelt.

A Tapolczai polg. leányiskola színjelőadása. A Tapolczai polgári leányiskola folyó hó 29-én, este 7 órakor, a Pannonia-szálloda nagytermében saját könyvtára javára színjelőadást rendez. Műsor: 1. Az udvari fenyképész. Vigjáték I felvonásban. Szereplők: Fodor Lili p. IV. o. t. Budi Ilona p. IV. o. t. Kovács Mariska p. II. o. t. Lessner Erzsí p. III. o. t. Miczki Erzsí p. IV. o. t. Tóth Piroska p. II. o. t. 2. Ábránd. Mihály Ignációl. Zongorán előadja: Zalay Rózsika. 3. A tavasz diadala. Tünderjáték I felvonásban zenével és táncsal. Szereplők: Hoffman Erzsí p. IV. o. t. Neményi Anna p. I. o. t. Fleischner Margit p. IV. o. t. Glazer Irén p. II. o. t. Weiler Irén p. II. o. t. Horvát Marianna p. IV. o. t. Gerő Piroska p. III. o. t. Klein Mici p. III. o. t. Pruska Ilona p. III. o. t. Wolf Jolán p. II. o. t. Kovács Erzsí p. II. o. t. Vázsonyi Piroska p. IV. o. t. Kántor Anna p. III. o. t. Dobossy Margit p. I. o. t. Steiner Ilona p. I. o. t. Zongorán kísér: Zalay Rózsika. A kik tévedesből meghívót nem kaptak, szíveskedjenek Glazer Sándor tapolczai gyógyszerészhez fordulni.

Panasz a villamosvilágításra. Általános a panasz, hogy villamos világításunk egy-két hét óta nem tökéletes. A lámpák vibrálnak, majd homályosan égnek, sőt az utcai iv-lámpák elaluszak. A panasz indokolt, arra kérjük tehát az üzemzetőségét, ne adjon alkalmat a közönség panaszára.

A mozi ellen. A vidéki városok — már igazán ideje — sorra kezdik védeni a kulturájukat a mozik kártékony hatása ellen. Legutóbb Nagyvárad próbált rendet teremteni, amiről hírt is adunk, azután Kassán lett kénytelen a szingazgató pörös uton keresni az igazát a mozik miatt a várossal szemben. Most aztán Pozsonyból érkezik ismét egy üdvös intézkedés híre. A városi szinügyi

bizottság mai ülésén Mitterhauser Károly főjegyző bemutatta a mozgófényképszínházak megrendszabályozása ügyében készült szabályrendeletet, melyet a pozsonyi magyar színészet érdekeinek megvédése érdekében a szinügyi bizottság utasítására dolgoztak ki. Az új szabályrendelet a mozik engedélyezését a rendőrkapitányságtól a városi tanács hatáskörébe utalja, az engedélyért folyamodóktól 10,000 korona óvadékat követel, detektivregények, közerkölcsiségbe ütköző és rémdrámák a mozikban nem adhatók elő, a program és a filmek a rendőrségnek előzetesen bemutatandók és a mozik összes bevételeiből 10 százalék a várost illet meg.

Gazdaköri gyűlés. A Tapolczavidéki Gazdakör igazgatóválasztmánya tegnap délelőtt Forster Elek elnök elnöklétével gyűlést tartott. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és jóváhagyó aláírása után tudomásul vették titkárnak az ügyforgalomról tett jelentését. A balkáni szerződésök ügye tárgyalanná lett, de elhatározta, hogy dr. Darányi Ignácnak ez ügyben kifejtett tevékenységéért köszönetet mond. Az új adótörvény ellen felterjesztendő felírás szerkesztésére Rónay Pal és dr. Szűcs Arnold tagokat kéri fel. Az 1913. évi költségvetést 4352 K bevetellel szemben 2542 koronában állapítja meg, a fölösleget a szükséghez kepest gépek beszerzésére fordítja. Titkár tiszteletdíját 1000 koronában, pénztáros tiszteletdíját 150 koronában állapítja meg és terjeszti a közgyűlés elé. A tagdíjhátralékosoknak fizetési meghagyást küld és amely községekből nagyobb számu tag van hátralékban, a kedvezményt tőlük megvonja. A közgyűlés idejét március 2-ára tűzi ki a szokásos tárgyszorozattal, bővítve a tisztújítással. Munkatervébe felveszi az eddigieket. A műtrágya kiadását és finanszírozását elvállalja a Tapolczavidéki Gazdasági Takarékpénztár. A többi cikkek kiadására nézve megbízzák Handlery Gusztáv, Marton Rezső és titkárt, hogy lépjenek az ajánlattevőkkel érintkezésbe. Marton Rezső indítványára atir az alispánhoz a mértékhitelítés ügyében kiadott rendeletnek megváltoztatására. Lesenczetomaj és Lesenczeistvánd községek közös használatára egy trieur beszerzését határozza. Hobok Dávidnak azon kérélmét, hogy a tapolczai tagok részére egy nagyobb trieur szereztessék be, csak akkor tesz eleget, ha a tagok hátralékos tagsági díjukat befizetik. Elnök indítványára elfogadja Handlery Gusztávnak a munkáshiany tárgyában készített memorandumát és ugy ebben a tárgyban mint a cselédváltozás alkalmával történő visszaélések megakadályozása ügyében teendő megbeszélésére bizottságot választ. A tagsági díjak beküldésére csekklapot vált. Évkönyvet ad ki, amelybe hirdetéseket vesz fel. Több kisebb ügy elintézése után elnök megköszönte a jelen voltak érdeklődését.

Napfogyatkozás 1913-ban. Ebben az esztendőben 3 nap- és két holdfogyatkozás lesz. A napfogyatkozás április 6-án, augusztus 31-én és szeptember 30-án lesz látható.

Elutasított felebbezés. Mind halljuk a vármegye alispánja, további felebbezés kizárásával elutasította a gazdák felebbezését, hogy a Dénes-vendéglő előtti tér tovább is marhamegálló hely legyen. A végzés indokolja az egyenes elutasítást, és felhívja a községet más megállóhely kijelölésére. Így hát a jelzett tér befásításának, vagy alkalmas épület emelésének nem képezheti akadályát. A közsegen mulik tehát, hogy miként és mire fogja azt nemcsak tetszetővé, hanem hasznos hajtóvá is tenni.

Nagyszabású terv a Balaton-kultusz fejlesztése érdekében. Breuer Armand, budapesti okleveles mérnök, egy nagyszabású tervvel foglalkozik, mely, ha megvalósulna, nagyban fokozná a balatoni fürdők idegenforgalmát és mozdítaná elő minden irányban való fejlődését és felvirágoztatását. Breuer Armand, okleveles mérnök, egy balatoni motorcsónak-vállalatot szándékozik leteríteni, mely vállalatnak célja lenne: kisebb és sekélyjárta motorcsónakokkal a balatoni személyforgalomnak olyan közlekedési eszközt nyújtani, mely hivatva volna a Balatont a Gőzhajózási Részvénytársasággal karöltve, de ennek üzletkörén kívül, vagyis önálló alapon, a személyforgalom lebonyolításának kérdésén, minden igénynek megfelelő módon megoldani. Ezen motorcsónak vállalat üzemének lebonyolítására, az egész Balaton területére, 10 motorcsónak volna beszerzendő. Ez a 10 motorcsónak a Balaton partján levő, összes fürdőhelyeket egy, vagy másfélórás időközben érintené és ezáltal lehetővé tenné egyrészt a kisebb kirándulások szervezését, másrészt pedig a meglevő gőzhajózási társaság kikötőhelyeihez — hosszabb menetek céljaira — a közönség továbbítását. A hajók rendes menetrend szerint közlekednének, az egyes helyek szükségéhez mert várakozási idővel és három körzetben. Az egyik körzet érintené Keszthely, Revfűlöp, Boglár határral az összes közbeeső balatonparti fürdőhelyeket, oly módon, hogy Keszthelytől kiindulva, mindkét irányban, tehát Balatonyörök és Balatonberény felé, visszatérő körjáratok lennének. A második körzet lenne: Revfűlöp, Boglár és Tihany-Zamárdi határokon belül, az összes fürdőhelyek érintésével és végül a harmadik körzet: Tihany-Zamárditól számitott határral, a felső Balaton fürdőhelyeinek érintése által bonyolítaná le ezen rész forgalmát.

A felekezeti iskolák tandíjkárpótlása. A vallás- és közoktatásügyi miniszter egy minapi rendeletével elrendelte, hogy ha valamely iskolában a tanítás legalább fél éven át szünetel, úgy a tandíjkárpótlás aránylagos része visszafizetendő.

Csány László szobra. Ujabb ezer gyűlt össze Csány László zalaegerszegi szobrára. A Magyar Paizs utolsó száma 34.295 K 2 fillért mutat ki. A szobor munkálatai Istók János budapesti műtermében serényen folynak.

Balatonfüred csatornázása. Siófokról jelentik. Alig kezdődtek meg itt a csatornázási munkálatok, már a szomszédos Balatonfüred is hasonló tervvel foglalkozik. Balatonfüred képviselőtestülete elhatározta, hogy a vízvezeték és csatornázást a községben megépíti, hogy ezáltal a fürdőt emelje. A munkálatok 500.000 koronába kerülnek. A munkálatokat már tavasszal megkezdik, úgy, hogy azok a fürdőszézon elejéig készen is lesznek.

A Máv. kedvezményes és bérletjegyei január 31-ig érvényesek. A kereskedelmi miniszter rendelete értelmében a Máv-ra 1912. évre kiadott kedvezményes és évi bérletjegyek érvényét január hó 31-ig meghosszabbították. Az időleges jegyekre és kedvezményekre jogosító igazolványok egyéb neveire e rendelkezés nem vonatkozik. Így például a félúri jegy váltására jogosító igazolványok csak az esetben érvényesek már, ha 1913. évre is érvényesítve lettek.

Farsangi naptár. A Rákóczi Asztaltársaság dalárdája ma este tartja táncmulatsággal egybekötött hangversenyét. — A tapolczai polg. leányiskola folyó hó. 29-én színi előadást rendez. — A Tapolczai Ipartestület a „Tapolczai Iparosok Dalköre“ közreműködésével február hó 1-én a Balaton szállodában rendez táncvigalmat. — A Tapolczai Kálh. Kör. február 2-án a Pannónia szállodában tartja farsangi táncmulatságát.

Szigorlati díjak fölemelése. Mig más országokban a tanulást olcsóbbá igyekeznek tenni, addig nálunk drágítják, hogy a tudományos pályáról a magyar ifjúságot leszorítsák. Erre vall az is, hogy a kormány, az egyetemi tanári karral egyetértve, a szigorlati díjat ötven koronáról száz koronára emelte fel, amivel ismét nagy csapást mért a jogi fakultás hallgatóira.

A Zalai Közlöny felelős szerkesztését ideiglenesen ifj. Wajdics József, a lap kiadója vette át.

A pénzügyminiszter körrendeletet adott ki a pénzügyigazgatósághoz, melyben közli, hogy az 1913. évi állami költségvetésről szóló 1913. évi 46-dik törvény 5. szakaszában adott fölhatalmazás alapján a házadó, valamint a tőkekamat- és járadékadó 1913. évre vonatkozó kivételének megindítása tárgyában 1912. évi október 7-én kiadott 111.507. számú rendeletének a tőkekamat- és járadékadó alá tartozó jövedelmekről szóló vallomások bekívánására vonatkozó részének végrehajtását, továbbá a tőkekamat- és járadékadó kivételét további rendelkezésig függőben tartja. Együttal a jövedelemadóról szóló 1909. évi X. t. c. 32. §-ában említett adóösszeirő bizottságok működésének megkezdését további rendelkezésig szintén függőben tartja.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban február hó 2. napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendőek Deák tér 8.

Uj járásbírósi épület Sümegen. Sümegről írják: A sümegi járásbírósi építésére megtörtént a kezdő lépés. A mult hét folyamán Sümegre érkezett Császár Ferenc, az igazságügyi miniszterium műépítéste s a tervek elkészítése céljából fölmerte a járásbírósi épület szánt telket s több helyen talajvizsgálatokat végzett. Most már a miniszteriumban elkészítik a terveket, azonban magára az építésre csak 1914-ben kerül a sor.

Szeretett férjem elhunytával tanúsított részvétért összes ismerőseimnek ez uton fejezem ki halás köszönetemet.

Özv. Wallner Károlyné.

Értesítés.

Alulírott ezennel van szerencsém közzétenni, hogy **Oblatt és Vámos** uraktól a Pannónia kávéházat Tapolczán megvettem s azt február hó 1-én átveszem, kérem tehát a nevezett cég hitelezőit, hogy követeléseiket febr. hó 15-ig nálam bejelenteni sziveskedjenek, mert ezen időn túl felelősséget nem vállalok.

Popper Gyula

a Pannónia kávéház tulajdonosa Tapolczán.

8881/tkv. 1912. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbírósi bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a **dr. Kovács Vilmos** tapolczai ügyvéd által képviselt **Piriti Mihály, Piriti Janka, Piriti Kálmán, Piriti Gusztáv, Piriti Anna** végrehajthatóknak **Piriti József** földműves tapolczai lakos végrehajtást szenvedő elleni 282 kor. 64 fill. és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a Tapolczavidéki Gazdasági Takarékpénztár 288/1912. tkv. sz. utóajánlata folytán és Piriti Józsefnek tulajdonközösség megszüntetése iránti kérelme folytán a tapolczai 1156. sztjkvben 389. hrsz. alatt Piriti József földműves, Piriti Janka Nemeth Gaborné, Piriti Mihály, Piriti Anna Horváth Antalné, Piriti Kálmán és Piriti Gusztáv nevében álló ház, udvar és kertre együttesen és egészben akként, hogy abból Piriti József 1/6-od illetősége 150 kor., a többi 5/6-od illetőség pedig 1330 kor. 30 fill. kiküldési árban ugy azonban, hogy Piriti József 1/6-od illetősége 150 koronán alul, míg a másik 5/6-od illetőség az 1330 kor. 30 fill. kiküldési ár 2/3-ánál alacsonyabb áron alól el nem adatik és a fokozatos ígéretek ugy az 1/6-od, mint az 5/6-od illetőség után külön-külön teendők és tüntetendők fel az árverésnél, elrendelhetik és erre határidőül 1913. évi március hó 1. napjának délelőtt 10 órája alulírt telekkönyvi hatósághoz kitűzetik.

Az ingatlanból Piriti József illetősége a 150 koronán alul, a többi 5/6-od illetőség 2/3-ánál alacsonyabb áron el nem adatik.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételt hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírt telekkönyvi hatóságnál és Tapolcza községházánál betekinthetők.

Tapolcza, 1912. december 30.

Papp, sk. kir. járásbíró.

A kiadvány hitelűl:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

Szőlőbirtokosok

kütfőnös figyelmébe!

HA FORHINNAL PERMETEZ, RÉZKÉNPORRAL POROZ ÉS B A G O L L A L Ö L I A SZŐLŐMOLY

- I - SZÖR Kevesebb a gond,
- II - SZÖR Kevesebb a munka,
- III - SZÖR Kevesebb a munkabér!

mert a **FORHIN** a sokszorta megjavított bordói keverék és számtalan köszönő- és elismerőlevél tanúsága szerint mindenütt a legnagyobb megelégedéssel használják. A

FORHIN -nak nincs üledéke, vízbe dobva azonnal oldódik és biztosan pusztítja a perenosporát; egy kész anyag, főalkatrésze rézgalic, tapadóképesége olyan nagy, hogy bármely harmatnál permetezhet vele; használata óriási munka- és pénzmegtakarítást jelent, mert az anyag teljesen kész!

Gyümölcskertészek

használnak saját érdekükben **Californiai lét**, a gyümölcsrovarok elleni védekezésre **rovarenyvet** minden kártékony rovar lekötésére, **rovarfogó övet** az összes kártékony rovarok elfogására, **Laurinát** a rovarok ellen nyári védekezésre, **Laurii** Karbolinomot a rovarok ellen téli védekezésre, **Laurii oltóviaszt** az oltványok nemesítésére, **Ichneumint** a szöge virágok permetezésére, **Nicotin Quassia-kivonatot** falkolák permetezésére, **Topomort** mezei egerek pusztítására, **Pampilt** rovarok és darazsak elfogására. Tessék mindezen cikkekről **kimerítő leírást és használati utasítást** kérni, melyet **ingyen és bérmentve** küld az összes érdeklődőknek

FORHIN szőlőpermetezési anyaggyár **BUDAPEST, VI., Váci-ut 93.** valamint képviselői: **HILLER** IGNÁC és **FIA TAPOLCZA, SZALAY L. ZALA-SZT.-GRÓT.**

IFJ. HORVÁTH JENŐ, ZALAEGERSZEG, HIRSCH és SZEGŐ, NAGYKANIZSA.

Eladó egy jókarban levő ebédlő és hálószoba berendezés. --- Cím a kiadóhivatalban.

HIRSCH JÓZSEF

hentes üzlete és füstölője

TAPOLCZA, főté. Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, I. rendű sertés-zsirháj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

Naponta saját készítésű friss virsli, kalbász, párisi és szaláde.

Legolcsóbb napi árak!

HIRDETMÉNY.

A KOSSUTH LAJOS-
UTCÁBÁN EGY
ÜZLETHELYISEG

hozzátartozó három szobás lakás, egy pince és a tetején lévő magtárral együtt 1913. év szeptember 29-től kezdve kiadó. — Értekezni lehet ott :- helyben a tulajdonossal, :-

BUZÁS FERENCCEL.

KÖZSÉGHÁZÁBÓL.

Tapolcza nagyközség előljáróságától.

212—1913.

A m. kir. Földművelésügyi Miniszter urnak 18230. III. 3. sz. rendelete folytán ezennel felhivatnak az összes tejszállítással és tejkereskedéssel foglalkozók, hogy közegészségügyi érdekekből, de főként a ragadós száj- és körömfájás széthurcolásának megakadályozása céljából a tej szállításához használt edényeket (kannákat) minden esetben a kellő gonddal tisztogassák meg és állandóan tisztán tartsák.

Elrendeltetett, hogy a tejszállításhoz használt edények használatba vétel előtt a tejtermelők, kiürítés után, illetőleg visszaküldés előtt pedig a tejkereskedők és mindazok által, kik üres tejesedényeket szállítanak, bő vizöblítéssel belül és kívül gondosan megtisztítandók.

Ezen rendelet szigorú ellenőrzésével a rendőrség bizatott meg, annak be nem tartása kihágást képez és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

258—1913.

Azon előfordult esetekből kifolyólag, hogy idegen vármegyebeli gazdák és gazdatisztek még a szokásos felmondási idő (február 24.) előtt a gazdasági cselédekért rendszerint magasabb bér ígéretével elcsábítani igyekeznek és ez által a helybeli gazdáknak tetemes károkat okoznak, felhívja az előljáróság a munkaadó gazdák figyelmét az 1907. évi XLV. t.-cikk rendelkezéseire, mely szerint

1. sürgős esetektől eltekintve elbocsátó bizonyítványt kertészeknek és vincelléreknek csak november hó 1-én; más gazdasági cselédeknek pedig február 24-én állítsanak ki;

2. ha valakinek tudomására jut, hogy idegen gazdák és gazdatisztek szolgálatban álló cselédek helyükről elcsábítani akarnak, arról az előljáróságnál tegyenek azonnal jelentést.

Tapolcza, 1913. január 24-én.

Horváth Jenő sk. Mojzer Endre sk.
főjegyző. bíró.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkánál.

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok hasztalan utánzata van. Az eredetinek minden darabján rajta van a **Réthy név.**

1 doboz ára 60 fill. Nagy doboz 1 K. Mindenütt kapható. Csak Réthy-félét fogadjanak el!

Szőlőoltványok

Ajánlom teljes szavatosság mellett fajtiszta egy és két éves gazdag gyökérezetű szokványminőségű fásoltványaimat a legjobb bor- és csemegetajokban. Közöttük „Kreaca” (Bánati rizling) a legkitünőbbnek bizonyult és rendkívül bőtermő borszőlő és „Muscat Csabagyöngye” a legkorábban érő csemegezőlő. Ezenkívül Riparia Portalis és Rupestris-Monticola sima és gyökere alanyvesszők a legjutányosabb árak mellett.

„ERZSÉBET”-szőlőoltvány-TELEP

Tulajdonos: Schmidt Mátys Bogáros, Torontál m. Árjegyzék ingyen, bérmentve.

Eladó

nagyobb menységű, kitünő minőségű lucerna, előszéna és rázott. Park-utca 2. szám alatt 3 szoba, konyha, éléskamrából álló lakás is kiadó. Bővebbet Hirsch Lipótnál TAPOLCZAN.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel tudatjuk az érdekeltektől, hogy a tavasz folyamán

MŰTRÁGYA

árusításával is foglalkozunk. — E cikkekben nagy mennyiséget tartunk raktáron u. m.: superfoszfát, thomassalak, káli és chili-salétrom mindenkori a kellő időben a legmértányosabb árak s feltételek mellett fog a n. é. gazdaközönség rendelkezésére állni. Tisztelettel

Lustig József és Fia,

Főraktár POPPER GYULA Tapolcza

MILLIÓK
használják

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás,
:: görcs, számarköhögés ellen ::

Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a „3 fenyővel”

6500 elismerőlevél orvosoktól
:: és magánosoktól. ::
Kiválóan kellemes ízletes bonbonok.

20 és 40 filléres csomagokban és 60
filléres dobozban kapható minden
gyógyszertárban és drogériában.

Egy okos fej
minden alkalommal

Dr. OETKER sütőporát használja
ára 12 fillér.

Teljesen higiénikus, orvosok által ajánlott élesztőpótló.
Használata által minden tészta nagyobb, la-
zább és könnyebben emészthetővé lesz.

Dr. Oetker-féle Vanilincukor á 12 f.
a legnemesebb fűszere minden tésztának,
kakaó és tea, csokoládé és krém, kuglupi,
torta, pudding és tejszín, továbbá finom vagy
porcukorral vegyítve mindennemű sütemény
behintésére. Pótol 2-3 cső vaniliát. Ha fél-
csomag **Dr. OETKER VANILINCUKROT**
1 kgr. cukorral keverünk és ebből 1 vagy 2
teáskanálnyit 1 csésze teára öntünk, úgy
egy kitűnő aromájú, teljes italt kapunk.

Dr. OETKER sütőpora és vanilincukra
minden fűszerkereskedésben
stb. kapható. Kimerítő használati utasítás min-
den csomag mellett. Receptgyűjtemény ingyen!

Az elhalt özv. Huppán Ferencné
házát

(Kisfaludi-utca 7. sz.) az örökösök
szabadkézből eladják.

Megbizott Huppán Gyula.

Bogdán Józseftől megvett
házat (Kinizsi-utca 6. sz.)

szabadkézből eladom.

Huppán Gyula.

A sümegi és a keszthelyi utban
házhelynek alkalmas

föld eladó.

Bővebbet Huppán Gyula.

BRÁDY-féle
GYOMOR-CSEPPEK
ezelőtt Máriacelli cseppek

több mint 30 esztendő óta
gy bevéltak, hogy nélkülözhetetlenek
minden háztartásban. — E cseppeknek
törléhetetlenül jó híréa van emé-
zsi zavaroknál, azután páratlan **gyo-
morrontás, gyomorégés, székrekedés,**
ej- és gyomorgörcsök, émelygés,
zédülés, hányás, álmatlanság, kólika,
vérszegénység, sápkór stb. ellen.
apható minden gyógyszerárban. Egy
agy üveg K. 1.60, kis üveget —.90
llér, 6 üveget K. 5.40, 3 nagy üve-
et K. 4.80 beküldése után küld franco

BRÁDY K. gyógyszerára
a „Magyar Királyhoz” BÉCS,
I. Fleischmarkt 2., Depot 5.

Ugyonjünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz
Máriát ábrázolja, a vöröszínű csomagolásra, s az
aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasít-
sunk vissza minden utánzatot.

ELADÓ SZŐLŐ.
DISZELBEN, HALAGOS-HEGY

LEGSZEBB PONTJAN

5600 □-öl ojtvánnyal beültetett fele-
részben 3, 2 és 1 éves szőlő, pince,
présház, 1 szoba és felszerelés ked-
vező fizetési feltételek mellett szabad-
kézből eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Ujdonság! Remek! Ujdonság!

Fénykép élet-
nagyságban

vásznonpapíron leg-
izlésebb préselt papir-
kerettel (passepartoural)

CSAK 11 K

Megrendelhető:
DOMANICKY SÁNDOR
fényképésznél

TAPOLCZA, (saját ház).

A polg. fuiskolával szemben.

Évi hirdetések
előnyös áron.

ELADÓ

saját telepemen termelt elsőrendű
ojtvány

nagyobb mennyiségben. Ripária portalis alanyon rizling,
fehér mézes, ezerjő és sasza. — Ojtványaim ez évben
rendkívüli szépek, erőteljes hajtásuak és dus gyökérze-
tüek. Venni szándékozók azokat bármikor megtekinthetik.

FRANK BERNÁT
TAPOLCZA, Főter, a Tapolczai Takarékpénztár ujonnan épült házában.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolcza, Arany János-utca, a zárdakert
átellenében.

Készít minden e téren előforduló épületvasalást, modern
takaréktűzhelyeket, lépcső-, sir-, erkélyrácsokat- és
vaskapukat.

Elfogad szivattyus kutak fellállítását és javítását, bor-
fejtő, szénkénegező és permetező gépek javítását a lehető
legjutányosabb árak mellett.

Allandóan nagy raktáron tartok takaréktűzhelyeket és
permetező géprészeket. Elfogad mindenféle mérlegjavítást.

Osram égők a legolcsóbb áron!